

Список використаних джерел:

1. Жаровська І.М. Гендерні аспекти у спорті: проблеми правового регулювання. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. С. 83.
2. Чоботько М.А. Гендерні відмінності співробітників Національної поліції у вивченні рукопашного бою. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми забезпечення національної безпеки держави»*, Київ, 2020. С. 346.
3. Чоботько І.І. Особливості фізичного виховання здобувачів вищої освіти та способи його вдосконалення у сучасних реаліях *Міжнародний науково-практичний круглий стіл «Службово-бойова підготовка як основа професійної діяльності поліцейських»*, 30 листопада 2023 р. 2023. С. 157-159.
4. Скрипченко І.Т., Скрипченко О.Т. Питання гендерної рівності у спорті в діяльності Міжнародного Олімпійського Комітету. *Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченій 25-й річниці з дня прийняття Конституції України та 30-й річниці проголошення незалежності України (м. Дніпро, 10-11 червня 2021 р.). - Дніпро : ДДУВС, 2021. - с.86-88
5. Чоботько І.І. Роль спеціальної фізичної підготовки в діяльності правоохоронця. *Міжнародний форум «З проблем фізичного виховання та здоров'я молоді у сучасному освітньому середовищі»*, 18 травня 2023 р.м.Дніпро: ДДУВС, 2023. С. 246-248.

Євгеній Караван

асистент кафедри фізичної культури та спорту

Олексій Воробйов

старший викладач кафедри фізичної культури та спорту,

Ігор Зачепило

асистент кафедри фізичної культури та спорту,

(Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна)

ЖІНКИ – АРБІТРИ В УКРАЇНСЬКОМУ ФУТБОЛІ

Karavan Evgeny, Vorobyov Oleksiy, Zachepilo Ihor. Women are referees in ukrainian football.

Key words: female referees, football

Коли мова заходить про спорт, перший номер – за популярністю, медійністю, доступністю – найчастіше належить футболу. Цього не скажеш про першість у гендерній рівності, про яку в цьому виді спорту задумалися лише останніми роками. І те, що задумалися, – це вже оптимістичний крок. Участь жінок у футболі розширюється не лише в ролі гравців, тренерів та управлінців, але й у сфері суддівства. В Україні також спостерігається зростання кількості жінок-арбітрів у футболі.

Сьогоднішній прогрес видається особливо цінним, якщо згадати, що навіть в Англії, країні з давніми футбольними традиціями, пів століття – з

1921-го до 1971 року – жінкам заборонялося грати на полях Футбольної асоціації (*The Football Association*). Інакше кажучи, просто заборонялося грати. Попри те, що на початку ХХ сторіччя англійські жіночі ігри збирали десятки тисяч глядачів і глядачок. Хтосьна, якого розвитку вдалося б досягти за ці сто років, якби тоді один із найвпливовіших спортивних органів світу й узагалі, перший серед футбольних, на який рівнялися інші країни, не перекрив жінкам шлях тільки тому, що вважав це заняттям «не для леді».

Хотілося б відмітити саме жіноче суддівство в українському футболі. 24 вересня 2005 року відбулася історична подія Катерина Монзуль (найвідоміша жінка-арбітриня в українському футболі) вперше відсудила міжнародний футбольний матч між командами Фінляндії і Польщі. Вже 11 червня 2009 року розглядалося питання про можливість довірити Катерині обслуговування ігор Першої ліги, однак виконком ФФУ в результаті відмовив їй у проханні, оскільки у неї не було повної професійної підготовки.

Втім, ще до цього, у 2010 році, їй довірили працювати на Юнацьких Олімпійських іграх в Сінгапурі, а в 2011 році вона з'явилася і на чемпіонаті світу в Німеччині. Взимку того ж року вона потрапила до категорії елітних арбітрів ФІФА, причому стала першою жінкою-рефері з України, яка була удостоєна такого звання. За підсумками голосування міжнародної федерації футбольної історії і статистики (IFFHS) Монзуль була визнана кращою жінкою – арбітром 2015 року. Враховуючи цей факт можна з впевненістю сказати, що жіноче суддівство вийшло на новий рівень в останні роки.

На нашу думку, великий плюс жінок-арбітринь в тому, що вони можуть бути більш стриманими і розсудливішими, ніж їхні колеги чоловіки. Жіночі суддівські бригади на чолі з Монзуль останнім часом працювали на більшості найвідповідальніших матчів чемпіонату України. Також бригади українських жінок-арбітринь працювали на матчах єврокубків. В оприлюдненому списку ФІФА арбітрів, які були затверджені Суддівським комітетом ФІФА для роботи на офіційних поєдинках у 2023 році маємо не солідне представництво жінок. Катерина Монзуль, Анастасія Романюк, Людмила Тельбух, Катерина Усова можуть працювати арбітрами, а Ірина Чайка, Світлана Грушко, Марина Стрілецька, Олександра Вдовіна можуть працювати асистентами арбітрів. 42-річна Катерина Монзуль призначена головою суддівського комітету УАФ. Це рішення ухвалено на Виконкомі УАФ. Це означає, що з цього моменту Монзуль припиняє свою активну діяльність у полі, інформує журналіст Ігор Бурбас. Раніше цю посаду обіймав італієць Лучано Лучі, який очолював комітет арбітрів УАФ з 2015 року.

Цей момент став історичним для нашого футболу. Це призначення має внести певні корективи в роботу всіх арбітрів в Україні. Андрій Шевченко легенда українського футболу, а також президент УАФ сказав: «Ми змінили голову суддівського комітету, нею стала Катерина Монзуль. Ми дали їй можливість сформувати суддівський комітет. Ми хочемо запровадити

детектор брехні (поліграф) та жеребкування. У неї є трошки часу це сформулювати та дати пропозиції, і ми це все будемо вводити. Головна задача - повернути довіру українського футболу до наших суддів».

Підводячи підсумки можна сказати, що українські жінки-арбітри одні з кращих в світі і гідно конкурують зі своїми візаві чоловічої страті. На мою думку рівень суддівства вийде на новий рівень найближчим часом.

Список використаних джерел:

1. <https://genderindetail.org.ua/library/sport/womens-football-shachtar.html>
2. <https://genderindetail.org.ua/library/sport/womens-football-shachtar.html>
3. <https://ua.tribuna.com/uk/football>
4. <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Тетяна Гулько

*старший викладач кафедри фізичної культури та спорту,
Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ І ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Hulko Tetiana. Determination of the level and dynamics of the development of physical qualities in students during physical education

Key words: physical qualities, students, physical education.

Рівень розвитку фізичних якостей студентів є одним з основних критеріїв, що впливає на результативність фізичного виховання у ЗВО [1-5].

З метою дослідження впливу фізичного виховання на рівень розвитку фізичних якостей у студентів ЗВО було проведено тестування функціональної підготовленості студентів, а також порівняння показників фізичної підготовленості студентів 1 і 2-го курсів.

Дослідження проводили на базі Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (НУПП). До тестування було залучено 140 юнаків-студентів 1-го і 2-го курсів різних спеціальностей НУПП основної медичної групи денної форми навчання. Тестування проходило у жовтні-листопаді 2023 року.

Отримані антропометричні показники студентів свідчать про те, що ваго-зростовий індекс студентів 1–2 курсів основної медичної групи відповідає віковим нормам. Середньо-групові дані росту та маси тіла достовірних розбіжностей не мали. Результати співставлення віку студентів їх ваго-зростовому індексу статистично достовірні (табл. 1).